

ePooki

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 28/2017

Tuottaja moniosaaja

Kemppainen Milla-Maija, Isomursu Pekka

22.9.2017 ::

Näin viittaat tähän julkaisuun

Kemppainen, M-M. & Isomursu, P. 2017. Tuottaja moniosaaja. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 28. Hakupäivä xx.x.201x. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188633>.

Kulttuurituottaja joutuu työkseen viemään eteenpäin projekteja, joissa yhdistyy osaamista erittäin laaja-alaisesti, luovasta työstä vaikkapa taloushallintoon. Mukana on henkilöitä hyvin erilaisilla osaamisprofiileilla. T-mallin mukainen osaaminen lienee perusedellytys nykypäivän tuottajalle, mutta laaja-alaiselle Pii-, M- ja kampamallin osaamiselle on yhä suurempi tarve.

Perinteisellä asiantuntijalla on syvä ymmärrys omasta kapeasta osaamisalueestaan, mutta ei välttämättä juurikaan ymmärrystä - eikä ehkä kiinnostustakaan - muista aloista. Tällaista asiantuntijaa voidaan kutsua I-mallin osaajaksi (kuvio 1): I-kirjaimen muoto kuvastaa toisaalta osaamisen syvyyttä ja toisaalta sen kapeutta.

KUVIO 1. I-, tavuviiva- ja T-mallin osaajat

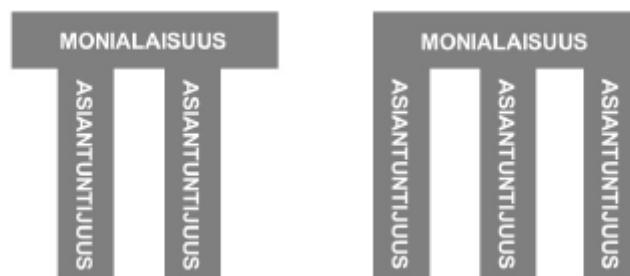
Monet työnantajat arvostavat I-mallin osaajaa, koska hän on erityisen pätevä siinä kapea-alaisessa asiantuntijatehtävässä, johon hänet on palkattu. I-mallin osaajan voi kuitenkin olla haasteellista toimia luovasti monialaisessa kehitystiimissä, koska hänen voi olla vaikeaa ymmärtää muiden ajatuksia ja toisaalta tuoda omiaan esille niin että muutkin ne ymmärtävät.

I-mallin asiantuntijan vastakohtana voidaan pitää "tavuviivaosaajaa", jolla on laaja horisontaalinen ymmärrys useilta eri alueilta, mutta ei kovin syvää ymmärrystä mistään niistä. Tällainen henkilö soveltuu usein hyvin koordinoimaan asioita ja voi esimerkiksi toimia kehitystyöryhmässä fasilitaattorina, T-mallin osaaja puolestaan on yhdistelmä I- ja tavuviivaosaajien profiileista. T-kirjaimen pystypalkki kuvaa henkilön osaamisen syvyyttä jollain yksittäisellä alueella. Vaakapalkki puolestaan kuvastaa henkilön kykyä monialaiseen yhteistyöhön. Tämä kyky koostuu kahdesta asiasta ^[1]:

1. Empatiasta, joka mahdollistaa asioiden näkemisen toisen henkilön näkökulmasta.
2. Kiinnostuksesta tai innostuksesta toisten osaamisalueita kohtaan.

T-mallin osaajilla on siis osaamisessaan sekä syvyyttä että leveyttä. Konseptin esitti alun perin **David Guest** 1990-luvulla, mutta myöhemmin sen teki laajalti tunnetuksi muotoilu- ja konsulttitoimisto IDEOn toimitusjohtaja **Tim Brown**, joka toi T-mallin osaksi IDEOn rekrytointia ja innovatiivisten monialaisten tiimien muodostusta. Brown argumentoi, että jos kehitysryhmä koostuu T-mallin osaajista, ryhmän dynamiikka on erinomainen ja erillistä fasilitaattoria ei tarvita koska kuka tahansa ryhmästä voi toimia siinä roolissa. ^[1]

T-mallin osaaja -ajatusta on edelleen laajennettu esimerkiksi Pii-, M- tai kampamallin osaajaksi (kuvio 2). Yhteinen ajatus näille malleille on se, että tällaisen osaajan tietotaito ja osaaminen eivät keskity pelkästään yhden vahvan erityisosaamisalueen ympärille, vaan henkilöllä on syvä tietotaito useammalta alueelta. Pidemmän työuran tehneellä henkilöllä tämä voi usein ollakin tilanne, kun työtehtävät ovat uran aikana vaihdelleet. Etenkin kampamallin osaamista kohtaan voidaan kuitenkin esittää kritiikkiä, että kun syvän osaamisen alueiden määrä kasvaa niin missä vaiheessa tietämyksen syvyys kärsii liikaa ja ihminen ei enää ole asiantuntija missään.

KUVIO 2. Pii- ja M-mallin osaaja

Tuottaja kampamallin osaajana

Kulttuurituottaja joutuu työkseen viemään eteenpäin projekteja, joissa yhdistyy osaamista erittäin laaja-alaisesti, luovasta työstä vaikkapa taloushallintoon. Mukana on henkilöitä hyvin erilaisilla osaamisprofiileilla. T-mallin mukainen osaaminen lienee perusedellytys nykypäivän tuottajalle, mutta tätä selvitystä varten

toteutettujen haastattelujen perusteella voidaan todeta, että laaja-alaiselle Pii-, M- ja kampamallin osaamiselle on yhä suurempi tarve.

Sillä ei yleensä ole suurta merkitystä, miltä osa-alueelta tai -alueilta tuottajan syväosaaminen on, kunhan sitä on. Oleellista on, että hän näkee kokonaisuuden ja ymmärtää hyödyntää muiden tiimiläisten syväosaamista tarpeen mukaan. Tuottajan tulee ymmärtää myös alan kehitystä ja omaa rooliaan kulttuurin muuttuvalla kentällä. On kyettävä mukautumaan nopealla sykkeellä alan kehitykseen ja uusiin tuuliin ja kyetä omaksumaan uusia asioita. Tämän lisäksi tärkeää on, että tekijä pystyy hyödyntämään uusia asioita omassa työssään sekä osana oman ammattitaidon kehittymistä.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen asettuvat vahvaan rooliin tekijän oman osaamisen kehittymisen kannalta. Haastatteluihin vastanneet kokevat, että verkostoituminen ja verkostojen hankkiminen ovat avainasemassa tuottajan työnkuvaa ajatellen. Yhdessä tekeminen ja yhteistyötahojen tuki voivat korostua alalla jossa tänä päivänä työskentelee paljon freelancereita. Tämän myötä myös sosiaaliset taidot ja vuorovaikutustaidot ovat olennaisessa osassa.

Lähteet

1. ^^{ab}Hansen, M.T. 2011. IDEO CEO Tim Brown: T-Shaped Stars: The Backbone of IDEO's Collaborative Culture. An Interview with IDEO CEO Tim Brown. Chief Executive.

Metatiedot

Nimeke: Tuottaja moniosaaja. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa

Tekijä: Kempainen Milla-Maija; Isomursu Pekka

Aihe, asiasanat: kulttuurituottajat, osaaminen

Tiivistelmä: Kulttuurituottaja joutuu työkseen viemään eteenpäin projekteja, joissa yhdistyy osaamista erittäin laaja-alaisesti, luovasta työstä vaikkapa taloushallintoon. Mukana on henkilöitä hyvin erilaisilla osaamisprofiileilla. T-mallin mukainen osaaminen lienee perusedellytys nykypäivän tuottajalle, mutta laaja-alaiselle Pii-, M- ja kampamallin osaamiselle on yhä suurempi tarve.

Sillä ei yleensä ole suurta merkitystä, miltä osa-alueelta tai -alueilta tuottajan syväosaaminen on, kunhan sitä on. Oleellista on, että hän näkee kokonaisuuden ja ymmärtää hyödyntää muiden tiimiläisten syväosaamista tarpeen mukaan. Tuottajan tulee ymmärtää myös alan kehitystä ja omaa rooliaan kulttuurin muuttuvalla kentällä. On kyettävä mukautumaan nopealla sykkeellä alan kehitykseen ja uusiin tuuliin ja kyetä omaksumaan uusia asioita. Tämän lisäksi tärkeää on, että tekijä pystyy hyödyntämään uusia asioita omassa työssään sekä osana oman ammattitaidon kehittymistä.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2017-09-22

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188633>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.